

Školský vzdělávací program

ISCED 3A - gymnázium

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

I.P

Časová dotácia predmetu

Vzdelávací program z náboženskej výchovy pre prímu je spracovaný na základe štátneho vzdelávacieho programu s dotáciou 1 hodiny týždenne.

Charakteristika predmetu

Človek z psychologického a sociologického hľadiska má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovaci predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovaci predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou. Predmet kladie dôraz na žiaka a rozvinutie jeho kompetencií, ktoré sú potrebné pre jeho osobný život a život v spoločnosti.

Štruktúra učebných osnov je špirálovitá, je kombináciou cyklickej štruktúry s lineárnou. Špirálové usporiadanie obsahu učiva umožňuje postupné prehĺbovanie učiva v nasledujúcich ročníkoch vždy na náročnejšej úrovni.

V lineárnej štruktúre je potrebné rozdelenie obsahov učiva do podstatných línií, ktoré v nasledujúcich ročníkoch prehĺbujú kognitívne, afektívne a psychomotorické ciele, potrebné na osvojenie kľúčových kompetencií žiakov.

Obsah učiva je rozdelený do troch lineárnych oblastí, ktoré sú zamerané na:

1. *trojičný rozmer* (v každom ročníku primerane spoznávať všetky tri božské osoby prostredníctvom Božieho zjavenia – Svätého písma, tradície a učenia Cirkvi)

2. *kristologický rozmer* (v každom ročníku primerane veku sprístupňovať tajomstvo vykupiteľského diela Ježiša Krista)

3. *rozmer spoločenstva* (primerane veku postupne spoznávať biblické dejiny, dejiny cirkvi, význam slávenia spoločenstva, poslanie človeka s dôrazom na osobné dejiny spásy).

Obsah učiva predstavuje dejiny spásy, je zameraný na osobné dejiny spásy vychovávaného. Dejiny spásy rozvíjame v špirále cez postojovú orientáciu, ktorú zviditeľňuje ročníková téma. Predkladaný vyber a usporiadanie ročníkových tém predstavuje cieľenú výchovu k čnostiam. Poznávaním lásky, ktorá nás presahuje, môže vychovávaný rásť v plnej zrelosti osobnosti.

Žiak by si mal byť vedomý, že je milovaný, je vedený k objavovaniu poslania človeka žiť život v láske, čo je životným štýlom kresťana. Kto si uvedomuje, že je milovaný, učí sa dôverovať a veriť. S vierou prichádza do života nádej, ktorá je posilňovaná sviatosťou zmierenia.

Žiak sa učí žiť s nádejou, otvára sa životu, je schopný viesť dialóg s človekom i s Bohom.

Základné témy náboženskej výchovy v ročníkoch príma až kvarta sú:

- poznávanie cez dialóg
- poznávanie pravdy
- sloboda človeka
- dôstojnosť človeka
- zodpovednosť človeka

Žiak sa v ročníkoch príma až kvarta učí dialógu. Dialóg skvalitňuje jeho život. Učí sa upevniť schopnosť medziľudského porozumenia a prirodzenej komunikácie, osvojiť si schopnosť vcítiť sa do vnútorného života iných, chápať ich potreby, myslenie, cítenie a konanie, osvojuje si schopnosť preklenúť prirodzené a kultúrne odlišnosti

jednotlivcov a celých sociálnych skupín. Dôsledne sa dbá o rozvíjanie mravnej a citovej stránky osobnosti žiaka.

Žiak v dialógu s Tým, ktorý nás presahuje, objavuje pravdu o svete, človeku i o Bohu. Pravda človeka oslobodzuje. Len vnútorne slobodný človek je si vedomý svojej dôstojnosti, ktorú objavuje v Bohu. Slobodný človek je vedomý svojej hodnoty a je schopný a ochotný niesť zodpovednosť nielen za seba, ale aj za iných.

Ciele

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť. Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky: *„Mladi ľudia by sa mali strániť: pôžitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.“*

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania,
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet,
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu,
- formovať svedomie,
- prehľbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie,
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom,
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova,
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi.

Kompetencie

Naplňovanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **klúčových a predmetových kompetencií** žiakov.

Kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa,
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti),
- kompetencia riešiť problémy,
- kompetencie občianske,
- kompetencie sociálne a personálne,
- kompetencie smerujúce k iniciatívnosti,
- kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry.

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. Komunikačné kompetencie - žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života.

2. Kompetencie k učeniu sa – žiak sa učí vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich.

3. Kompetencie k riešeniu problémov – žiak sa zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadi a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor.

4. Občianske – žiak sa adaptuje na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti.

5. Kultúrne – žiak si osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú, angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty), rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám.

6. Sociálne a interpersonálne – žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom.

7. Existenciálne – žiak objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality.

Rozširujúce učivo

Vzhľadom na časovú dotáciu školský vzdelávací program preberá štátny vzdelávací program a nemá rozširujúce učivo.

Prierezové témy/ medzipredmetové vzťahy

Náboženská výchova patri do vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Medzipredmetové vzťahy sa budú týkať hlavne dejepisu, etickej a výtvarnej výchovy, literatúry, geografie, biológie a náuky o spoločnosti.

Medzipredmetové vzťahy budeme rozvíjať aj prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu – využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie v PowerPointe, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod. a tiež organizovaním súťaží a prípravou programov.

Prostredníctvom začlenená prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- o objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

Environmentálna výchova

Žiak

- o má pozitívny vzťah k prírode,
- o chápe základné environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie.

Mediálna výchova

Žiak

- je schopný samostatnej reflexie o pozitívnom a negatívnom vplyve médií
- osvojil si kritériá na hodnotenie mediálnych žánrov
- vníma účinok médií na osobnosť človeka

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobností žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou

otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvážanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Je vhodné, aby žiaci počas hodín NV sedeli v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Výučba predmetu náboženská výchova má byť zaujímavá a stimulujúca, čo sa dá dosiahnuť aj správnu voľbou vyučovacích metód, techník a foriem práce. Učí riešiť praktické otázky osobného a spoločenského života na základe morálnych princípov, ktoré sú nemenné. Výučba ma žiakov aktivizovať a pripraviť na život v spoločnosti, ktorá môže kultúrne rásť len aktivitou uvedomelých a zodpovedných občanov s vysokým morálnym kreditom.

Vychováva nielen svojím obsahom učiva ale aj klímou triedy. Klíma jednotlivých tried vytvára klímu celej školy.

Učebné zdroje

- metodická príručka katolíckeho náboženstva pre šiesty ročník základných škôl *Poznávanie pravdy*, vydaná Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom,

- možnosť využitia pracovného zošita pre šiesty ročník ZŠ, vydaného Diecéznym katechetickým úradom Spišskej diecézy,
- Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

Hodnotenie predmetu – v zmysle Zásad hodnotenia a klasifikácie na školský rok 2008/2009
 Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Odporúčania pre vyučovanie/Zásady a odporúčania

Posilniť kladný postoj žiakov k morálnym hodnotám ako nevyhnutnému základu vytvárania morálneho dobra jednotlivca aj celej spoločnosti.

Posilniť ústny prejav a schopnosť viesť dialóg formou diskusií, argumentovania na aktuálnu tému, dramatisáciou, dramatických výstupov, scénok.

Posilniť komunikatívnu kompetenciu žiakov, aby kultivovane zvládli každú komunikatívnu situáciu. Zámerom učiteľa bude aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese objavovania pravdy a vytvárania vlastných postojov. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu, dramatisáciu a tvorivosť v rámci celej triedy.

Ročníková téma náboženskej výchovy pre prímu: POZNÁVANIE PRAVDY

Dieťa začína kriticky vnímať život a prostredie, v ktorom žije. Objavuje v sebe túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzané pravdou, ktorá ho vedie k Bohu, a ktorej hodnotu sa učí spoznávať. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Objavená pravda prehĺbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Ročníkový cieľ:

Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť hodnotu pravdy. Orientovať svoj život podľa pravdy. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Ročníkový symbol: kameň

Žiak sa stretáva so symbolom kameň, s ktorým postupne pracuje v štyroch rovinách: vecnej, subjektívnej, objektívnej a náboženskej.

Kameň je symbolom tvrdosti, pevnosti a nezničiteľnosti. Je symbolom nadľudskej sily a moci. Kameň už v minulosti bol nenahraditeľný pracovný nástroj či dôležitý stavebný materiál. V ľudovej múdrosti nachádzame množstvo prirovnaní a porekadiel o kameni.

Človek, ktorý je pevným kameňom, má pevný charakter, zásady, vyznáva hodnoty nemennej – trvácnej pravdy. Práve preto sa kameň stáva symbolom šiesteho ročníka.

Náboženskú rovinu symbolu rozvíjame biblickým príbehom o Jakubovi, ktorý postavil Bohu kamenný oltár, o Ezechieli, ktorý dostáva prísľub: Odstránim z ich tela srdce kamenné a dám im srdce z mäsa,.. (Ez 11,19), pomenovaním Ježiša ako – uholný kameň, Petra – skaly Cirkvi.

1. téma - Pravda ako hodnota:

1. Pevný ako kameň
2. Pravda či klamstvo
3. Sila slova
4. Hovorí sa že...
5. Súdna sieň
6. Nikto ťa neodsúdil?

2. téma - Hľadanie pravdy o svete:

1. Človek sa pýta prečo
2. Svet očami „básnika“
3. Na počiatku
4. Oslava Tvorcu
5. Ekologické problémy
6. Zelený projekt
7. Zelený projekt

3. téma - Hľadanie pravdy o sebe:

1. Človek – najmilší Boží zámer
2. Boh ako hrnčiar
3. Mám hodnotu
4. Človek v raji a jeho pád

5. To nie ja, to on..!

6. Poznám svoje možnosti

4. téma - Ohlasovatelia pravdy:

1. Slová ako obrazy
2. Zhltň slovo - Ezechiel
3. Ježiš učí v podobenstvách
4. Vaše áno, nech je áno
5. Podobenstvá –ukrytá pravda
6. Podobenstvo (podľa výberu)

5. téma - Konat' v pravde:

1. Zlaté pravidlo
2. Zákon lásky
3. Skutky lásky
4. Zodpovednosť za iných
5. Projekt pomoci iným
6. Byť chlebom pre iného
7. Zodpovednosť v rodine

Náboženská výchova – príme

Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
<p>Kognitívny: Interpretovať posolstvo biblického príbehu o Jakubovi a Ezauovi, vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch. Posúdiť silu slova. Reflektovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov.</p> <p>Afektívny: Oceniť hodnotu pravdy v živote človeka. Uvedomiť si možnosť manipulácie slovom a jej riziká.</p> <p>Psychomotorický: Formovať návyk kritického prístupu k informáciám.</p>	PRAVDA AKO HODNOTA	4+2 IX.-X.	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne - osobnostné - komunikačné - existenciálne 	<p><u>Kľúčové pojmy:</u> sila slova, pravda, klamstvo, Jakub a Ezau, tajomstvo, česťnosť, 8. Božie prikázanie, médiá, ohováranie, osočovanie</p> <p><u>Obsah:</u> Potreba pravdy Jakub a Ezau Pravda v etike, médiá (zachovanie tajomstva) 8. Božie prikázanie</p> <p>(prierezová téma – mediálna výchova)</p>	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> • na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť medzi pravdou a klamstvom • interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva na vzťah súrodencov • vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch • posúdiť silu slova • pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov • uviesť príklad manipulácie slovom a riziká manipulácie • na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky pravdy v masmédiách • vo dvojici vytvoriť fiktívny list redaktorovi (novín, TV..) a posúdiť hodnovernosť daného masmédiá
<p>Kognitívny: Predstaviť pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení a porovnať s vedeckým pohľadom. Porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu.</p> <p>Afektívny: Vnímať pravdivosť obraznej reči. Vážiť si krásu stvoreného sveta.</p>	HĽADANIE PRAVDY O SVETE	5+2 X.-XI.	<ul style="list-style-type: none"> - občianske - kompetencie riešiť problémy - komunikačné - existenciálne 	<p><u>Kľúčové pojmy:</u> hľadanie pravdy, mýtus, obrazná reč, evolučná teória, stvorenie sveta</p> <p><u>Obsah:</u> Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti Mýtický obraz sveta Evolučná teória Biblický obraz stvorenia sveta (ENV)</p> <p>(prierezová téma – environmentálna</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta • porovnať predstavenú časovú udalosť stvorenia sveta na „líšte“ času a vo Svätom písme • pomenovať biblický príbeh o stvorení ako model stvorenia, nie historickú udalosť • porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom • porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu

<p>Psychomotorický: Zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka.</p>				<p>výchova)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoducho vytvoriť symbolický obraz stvorenia sveta • zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka • vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírode (globálne problémy)
<p>Kognitívny: Predstaviť pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom. Porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny). Zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí. Určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy. Afektívny: Uvedomiť si hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz, bez ohľadu na vzhľad a výkon. Na modelovej situácii vnímať existenciu vlastnej viny. Uvedomiť si svoje hranice. Psychomotorický: Osvojiť si vonkajšie prejavy úcty k človeku. Na modelových situáciách formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou (pocit viny, vedomie viny).</p>	<p>HLADANIE PRAVDY O SEBE</p>	<p>5+2 XII.-I.</p>	<p>sociálne existenciálne komunikačné osobnostné</p>	<p><u>Kľúčové pojmy:</u> stvorení človeka, Boží obraz, úcta, pád človeka, hriech, svedomie, zákon, prekážky pravdy, pocit viny, vedomie viny</p> <p><u>Obsah:</u> Pôvod človeka Biblický obraz stvorenia človeka Pád človeka Hranice človeka (svedomie)</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom • vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz • vnímať svoje vlastné hranice • navonok prejavíť úctu k človeku • porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny) • zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí • určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy • na modelových situáciách rozlíšiť medzi pocitom viny a vedomím viny

<p>Kognitívny: Vysvetliť význam ohlasovania pravdy. Odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolani proroka Ezechiela. Interpretovať biblické posolstvo o hodnote pravdy.</p> <p>Afektívny: Povzbudiť sa k praktizovaniu pravdy.</p> <p>Psychomotorický: Inšpirovať sa pozitívnymi vzormi z dejín.</p>	<p>OHLASOVATELIA PRAVDY</p>	<p>4+2 II.-III.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne - osobnostné - komunikačné - existenciálne 	<p><u>Kľúčové pojmy:</u> prorok Ezechiel, Ježiš – učiteľ pravdy, sv. Peter - skala, sv. Štefan, kamenné srdce, ohlasovanie</p> <p><u>Obsah:</u> Prorok Ezechiel (Ez 3, 1-3) Ježiš – učiteľ pravdy (Mt, 5,37) Apoštolí - hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan) Modelové ilustrácie konceptov a princípov pravdy</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam ohlasovania pravdy • odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolani proroka Ezechiela • vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše 'áno' nech je 'áno' a vaše 'nie' nech je 'nie'“. (Mt 5,37) • vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy • jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana • porovnať svoj život s predloženými vzormi - ohlasovateľmi pravdy
<p>Kognitívny: Vysvetliť dopad rozhodnutia na život človeka. Zosumarizovať a aplikovať tému pravdy a jej hlavné body na riešenie problému s mravnou dilemou.</p> <p>Afektívny: Na modelovej situácii si uvedomiť existenciu svojho svedomia. Stotožniť sa s kritériami rozlišovania medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom.</p> <p>Psychomotorický: Formovať návyk zodpovednosti za svoje mravné rozhodnutia.</p>	<p>KONÁŤ PRAVDU</p>	<p>5+2 IV.-VI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne - osobnostné - komunikačné - existenciálne - kultúrne 	<p><u>Kľúčové pojmy:</u> zlaté pravidlo, morálka, židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, príkaz lásky, skutky lásky, milosrdenstva, sociálny hriech, spravodlivosť, väčšie, menšie zlo a dobro</p> <p><u>Obsah:</u> Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky (Zlaté pravidlo) Židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, Ježišov príkaz lásky Skutky lásky (skutky milosrdenstva) Sociálny hriech Riešenie problémovej úlohy – príbeh s mravnou dilemou</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať židovský zákon Zedaka, islamský Zakat a Ježišov príkaz lásky • prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede o význame „Zlatého pravidla“ • vnímať dopad rozhodnutia na život človeka • na modelovej situácii demonštrovať skutky lásky • posúdiť hodnotu pravdy a vyvodiť závery pri riešení problémovej úlohy s mravnou dilemou • rozlišovať medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom • definovať sociálny hriech • vymenovať 3 skutky, ktorými koná podľa pravdy • na príkladoch svätých, významných osobností a konkrétnych životných udalostiach vysvetliť spravodlivé (pravdivé) konanie